

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การเตรียมความพร้อมด้านกฎหมายของประเทศไทยต่อการเข้าเป็นภาคีกรรมสารเจนีวา
แห่งความตกลงลิสบอนว่าด้วยเครื่องหมายแหล่งกำเนิดและสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์
(Legal Readiness of Thailand for Accession to The Geneva Act of The Lisbon
Agreement on Appellations of Origin and Geographical Indications)

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ตะวัน เดชภีรัตน์มงคล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จาดุรนต์ บุญยชนะ

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยวิชาการ

ประจำปี 2564

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ชื่อเรื่อง	การเตรียมความพร้อมด้านกฎหมายของประเทศไทยต่อการเข้าเป็นภาคีกรรมสารเจนีวา แห่งความตกลงลิสบอนว่าด้วยเครื่องหมายแหล่งกำเนิดและสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์
ชื่อผู้วิจัย	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ตะวัน เดชภีรัตนมงคล ผู้ช่วยศาสตราจารย์จตุรนต์ บุญยธนะ
ปีที่แล้วเสร็จ	2565

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาพัฒนาการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเข้าเป็นภาคีกรรมสารเจนีวา (2) ศึกษาระบบจดทะเบียนระหว่างประเทศในเครื่องหมายแหล่งกำเนิดและสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ตามความตกลงลิสบอน กรรมสารเจนีวา ระเบียบประชาคมยุโรป และการคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ภายใต้ความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า กับระบบขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ตามกฎหมายไทย (3) วิเคราะห์ระบบจดทะเบียนระหว่างประเทศในเครื่องหมายแหล่งกำเนิดและสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ตามความตกลงลิสบอน กรรมสารเจนีวา ระเบียบประชาคมยุโรป เปรียบเทียบกับการคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ภายใต้ความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า และระบบขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ตามกฎหมายไทย (4) เสนอแนวทางการเตรียมความพร้อมด้านกฎหมายต่อการเข้าเป็นภาคีกรรมสารเจนีวาที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยการวิจัยเอกสาร และการสัมภาษณ์เชิงลึก

ผลการวิจัยพบว่า (1) การจดทะเบียนระหว่างประเทศในเครื่องหมายแหล่งกำเนิดมีมาแต่เดิมตามความตกลงลิสบอนและมีพัฒนาการขยายความคุ้มครองไปยังสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ภายใต้บทบัญญัติแห่งกรรมสารเจนีวา ซึ่งการเข้าเป็นภาคีกรรมสารฉบับนี้ต้องอยู่บนพื้นฐานแนวคิดการทำกฎหมายให้เป็นหนึ่งเดียวกันและทฤษฎีทวินิยม เพื่อให้กฎหมายภายในมีความสอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศ (2) ความตกลงทริปส์ที่ประเทศไทยเป็นภาคีไม่มีข้อบทเกี่ยวกับการจดทะเบียนระหว่างประเทศแต่ก็ได้เปิดโอกาสในการใช้ระบบนี้ ขณะที่สหภาพยุโรปได้ตราระเบียบขึ้นใช้ในการเฉพาะสอดคล้องกับกรรมสารเจนีวาและความตกลงลิสบอน (3) สหภาพยุโรปใช้ระเบียบที่ครอบคลุมการคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์และเครื่องหมายแหล่งกำเนิดสอดคล้องกับ กรรมสารเจนีวาและความตกลงลิสบอนส่งผลให้ประเทศที่จะเข้าเป็นภาคีต้องยกระดับความคุ้มครองสินค้าทุกประเภทให้เท่าเทียมกัน อย่างการคุ้มครองในระดับพิเศษ อันส่งผลกระทบต่อระบบความคุ้มครองของประเทศไทยที่แบ่งระดับความคุ้มครองเป็น 2 ระดับตามความตกลงทริปส์ (4) หากประเทศไทยจะเข้าเป็นภาคีกรรมสารเจนีวา ควรกระทำเมื่อมีความจำเป็นเท่านั้น โดยควรเพิ่มเติมนิยามเครื่องหมายแหล่งกำเนิดเพื่อให้สอดคล้องกับกรรมสารนี้ เพิ่มเติมข้อบทเพื่อให้อธิบดีมีอำนาจออกอนุบัญญัติเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การจดทะเบียนระหว่างประเทศ แก่ใช้ระบบความคุ้มครองให้เป็นมาตรฐานเดียวกับกรรมสารเจนีวา โดยสิ่งที่ไม่ได้รับความคุ้มครองแล้วจะไม่ตกเป็นชื่อสามัญ และเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดเก็บค่าธรรมเนียม การปฏิเสธความคุ้มครอง การเพิกถอน และการยกเลิกความคุ้มครองให้สอดคล้องกับกรรมสารเจนีวา

คำสำคัญ กรรมสารเจนีวา ความตกลงลิสบอน สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ เครื่องหมายแหล่งกำเนิด

Title	Legal Readiness of Thailand for Accession to The Geneva Act of The Lisbon Agreement on Appellations of Origin and Geographical Indications
Researchers	Assistant Professor Dr. Tawan Detpiratmongkol Assistant Professor Chaturon Bunyathana
Year	2022

Abstract

The purpose of this research were to (1) study development, concepts and theories of an accession to the Geneva Act, (2) study an international registration of appellations of origin and geographical indications on Lisbon Agreement, Geneva Act, Regulations (EU) and protection of geographical indications under TRIPs Agreement with registration system of Thai geographical indications, (3) analyze an international registration of appellations of origin and geographical indications on Lisbon Agreement, Geneva Act, Regulations (EU) and compare the protection of geographical indications under TRIPs Agreement with registration system of Thai geographical indications, (4) propose the appropriate guideline in the context of Thailand for legal readiness for Accession to The Geneva Act. This research is a qualitative research conducted based on the documentary research and in-depth interview.

The result revealed that (1) an international registration of appellations of origin was originally adopted in Lisbon Agreement and extensively developed to protect geographical indications under The Geneva Act that a readiness for accession to this act were based on the concept of Harmonization of Law and the dualism theory to unify national laws and international agreements in one coherence. (2) TRIPs agreement that Thailand become a state party did not include any provision relating to international registration, but such registration is not prohibited whereas The European Union has enacted regulations under The Geneva Act and Lisbon Agreement to be exclusively exercised within their jurisdiction. (3) European Union enacted regulations to protect appellations of origin and geographical indications under The Geneva Act and Lisbon Agreement candidate member states were required to increase their product protections to reach a similar standard at the special level. However, Thailand has to divide product protection into two levels following TRIPs agreement. (4) Thailand should, if necessary, access to The Geneva Act. By preliminarily accessing to such Act, Thailand should add definition of appellations of origin following to such Act and provision to allow the director general to issue subordinate legislation for determine rules regarding international registration, and amend protection system to reach a standard under The Geneva Act. The registered appellations of origin and registered geographical indications cannot become generic. Provisions regarding the collecting fees, refusal, invalidation and cancellation of the protection were suggested to add.

Key Words: Geneva Act, Lisbon Agreement, Geographical Indications, Appellations of Origin